

Szczecin, dnia 27 marca 2004 r.

PN.2.MN.0911/45/2004

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, zm.: z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 203/63/04 Zarządu Powiatu w Gryficach z dnia 30 stycznia 2004 r. w sprawie ustalenia stawek procentowych dodatku za trudne warunki pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez powiat na rok budżetowy 2004 (doręczonej organowi nadzoru przez Powiat w dniu 3 marca 2004 r.).

U z a s a d n i e

W dniu 30 stycznia 2004 r. Zarząd Powiatu w Gryficach podjął uchwałę Nr 203/63/04 w sprawie ustalenia stawek procentowych dodatku za trudne warunki pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych prowadzonych przez powiat na rok budżetowy 2004. Powyższą uchwałą Zarząd ustalił stawki procentowe ww. dodatku dla nauczycieli zatrudnionych w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Rewalu, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Waniorowie, Domu Dziecka w Gryficach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gryficach, nauczycieli w klasach łączonych w szkołach podstawowych oraz nauczycieli zatrudnionych do nauczania indywidualnego ucznia mającego aktualne orzeczenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż przedmiotowa uchwała została podjęta z rażącym naruszeniem przepisów obowiązującego prawa.

W niniejszej sprawie istotnym jest, iż zgodnie z treścią art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 ze zm.) organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu wysokość stawek dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34, a także szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3, oraz za godziny doraźnych zastępstw, wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały określone w ustawie lub w odrębnych przepisach. W tym miejscu organ nadzoru wskazuje jednak, iż mocą przepisu art. 91d Karta Nauczyciela ustawodawca rozdzielił kompetencje organu prowadzącego szkoły pomiędzy organy powiatu: radę powiatu, zarząd powiatu oraz starostę. Stosownie do postanowień powyższego artykułu, w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez powiat, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 30 ust. 6 wykonuje rada powiatu. W związku z tym należy wyraźnie podkreślić, iż organem powiatu wyłącznie uprawnionym do podjęcia uchwały (przyjmującej formę regulaminu) określającej stawki dodatków dla nauczycieli za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy jest rada powiatu. W kontekście powyższego stwierdzić zatem należy, iż tylko Rada Powiatu Gryfickiego, a nie Zarząd, umocowana była do podjęcia uchwały w przedmiocie ustalenia stawek procentowych dodatku za trudne warunki pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych prowadzonych przez Powiat Gryficki. Działanie Zarządu Powiatu Gryfickiego uznać więc należy za rażące naruszenie art. 30 ust. 6 pkt 1 w związku z art. 91d pkt 1 Karty Nauczyciela, poprzez władcze wkroczenie w kompetencje ustawowo zastrzeżone dla innego organu. Zarząd Powiatu w Gryficach nie miał upoważnienia ustawowego do podjęcia uchwały Nr 203/63/04.

Wyłączną właściwość rady powiatu w omawianym zakresie (tj. określenia stawek dodatków dla nauczycieli za pracę w trudnych warunkach) podkreślił również Naczelny Sąd Administracyjny – Ośrodek Zamiejscowy w Białymstoku w uzasadnieniu wyroku z dnia 1 marca 2001 r., sygn. akt: SA/Bk 1532/00.

Ponadto organ nadzoru zwraca uwagę, iż określenie przez radę powiatu wysokości dodatków dla nauczycieli stanowi - z mocy art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela - materię stricte regulaminową i nie może być przeniesione do uchwały innej rangi niż regulamin, tym bardziej do aktu wydanego przez niewłaściwy organ. Żaden przepis obowiązującego prawa, w tym zwłaszcza ustawy Karta Nauczyciela, nie daje radzie powiatu prawa do przekazania (scedowania) na zarząd powiatu kompetencji do określenia w drodze uchwały poszczególnych (enumeratywnie wyliczonych w punktach 1-3 ust. 6 art. 30) elementów regulaminu wynagradzania nauczycieli. W tym stanie rzeczy za naruszający obowiązujące prawo uznać należy wskazany przez Zarząd w podstawie prawnej uchwały Nr 203/63/04 zapis §14 ust. 3 „Regulaminu określającego: wysokość stawek oraz szczegółowe zasady przyznawania dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, specjalistycznego, za warunki pracy oraz nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego; sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny zastępstw doraźnych; oraz wysokość i warunki wypłacania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez Powiat Gryficki”, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XIX/119/2000 Rady Powiatu Gryfickiego z dnia 29 sierpnia 2000 r. Na podstawie powyższego zapisu Rada przekazała bowiem Zarządowi Powiatu Gryfickiego prawo do corocznego ustalania konkretnych stawek dodatków dla nauczycieli za trudne warunki pracy. Sama ograniczyła się do określenia w Regulaminie maksymalnych stawek

procentowych tegoż dodatku. Takie rozwiązanie – w ocenie organu nadzoru - jest sprzeczne z dyspozycją art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela, na mocy którego ustawodawca przesądził, iż to rada powiatu jest uprawniona do ustalania stawek dodatku za trudne warunki pracy (konkretnych, nie zaś maksymalnych czy minimalnych). Jako wadliwy §14 ust. 3 cyt. Regulaminu nie może być więc stosowany przez organy Powiatu.

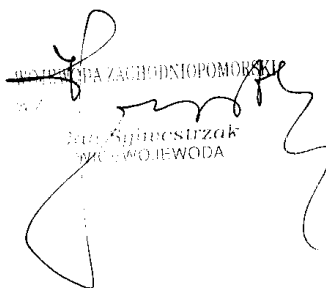
Następnie, organ nadzoru stwierdza, iż podejmując w dniu 30 stycznia 2004 r. uchwałę Nr 203/63/04 Zarząd Powiatu w Gryficach nie dopełnił obowiązku konsultacji związkowej w trybie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm). Zgodnie z brzmieniem przywołanego przepisu organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080) ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy. Organy władzy i administracji państwowej oraz organy samorządu terytorialnego kierują założenia albo projekty aktów prawnych do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii, nie krótszy jednak niż 30 dni. Nieprzedstawienie opinii we wskazanym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia. Podkreślić należy, iż podjęcie uchwały bez uprzedniego przedłożenia jej projektu do zaopiniowania związkom zawodowym stanowi rażące naruszenie prawa, powodujące nieważność uchwały (podobnie: uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1993 r., sygn. akt: I PZP 2/93, OSNC 1994/1/1; wyrok NSA w Gdańsku z dnia 30 czerwca 1994 r., sygn. akt: SA/Gd 2363/96; wyrok NSA w Krakowie z dnia 19 grudnia 1991 r., sygn. akt SA/Kr 1512/91).

Jak wynika ze skarg kierowanych do organu nadzoru, projekt uchwały Nr 203/63/04 Zarządu Powiatu w Gryficach nie został przedłożony celem wyrażenia opinii: Związkowi Nauczycielstwa Polskiego w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Rewalu oraz Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność Pracowników Oświaty i Wychowania w Szczecinie, które to organizacje uprawnione były do opiniowania projektu aktu prawnego w tej materii. Oczywistym jest, iż przedmiot opiniowanej uchwały mieści się w zakresie zadań związku zawodowego – ustala bowiem jeden z elementów składowych wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela - dodatek za warunki pracy. W tym stanie rzeczy skierowanie projektu ww. uchwały do wskazanych organizacji związkowych było obligatoryjne.

Na marginesie przedmiotowej sprawy organ nadzoru wskazuje, iż uchwała organu prowadzącego szkołę określająca wynagrodzenie nauczycieli ma charakter aktu prawa miejscowego w rozumieniu ustawy o samorządzie powiatowym i jako taka - zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718) - podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (podobnie: wyrok w Białymstoku z dnia 1 marca 2001 r., sygn. akt: SA/Bk 1532/00). Jest ona bowiem aktem generalnym odnoszącym się do wszystkich nauczycieli zatrudnionych w placówkach podporządkowanych samorządowi powiatowemu. Mając powyższe na uwadze również i z tego względu uchwała Zarządu Powiatu w Gryficach rażąco narusza obowiązujące prawo. W §3 postanowiono bowiem, że „uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 01. 01. 2004 r. do dnia 31. 12. 2004 r.” Sprzeczne jest to z przepisem art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych (...), z którego wynika, iż akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Mając powyższe argumenty na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 203/63/04 Zarządu Powiatu w Gryficach w sprawie ustalenia stawek procentowych dodatku za trudne warunki pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych prowadzonych przez powiat na rok budżetowy 2004, jest uzasadnione i konieczne.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Województwo Zachodniopomorskie
Wojewoda
mgr Szymon Szlachetka

Otrzymują:

- 1) Zarząd Powiatu w Gryficach;
- 2) a/a.